

Bergmanska Förskolan

**Plan mot diskriminering
och kränkande behandling.**

Upprättat oktober 2014

Inledning

Förskolan/skolan har länge haft i uppdrag att förebygga och motverka kränkande behandling. I april 2006 kom Barn- och elevskyddslagen som ställde krav på skolorna att visa sitt arbete i en så kallad likabehandlingsplan.

Barn- och elevskyddslagen ersattes från och med januari 2009 med Diskrimineringslagen och ett tillägg i skollagen. I och med detta är förskolan skyldig enligt lag att aktivt arbeta mot alla former av kränkande behandling samt att visa upp detta arbete i en plan. Denna plan kallar vi för plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Syftet med vår plan är att förebygga och motverka alla former av diskriminering och annan kränkande behandling. Planen gäller kränkningar mellan barn såväl som mellan personal och barn.

Förskolan måste agera

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon ur personalen får kännedom om att ett barn känner sig kränkt. Förskolan ska utreda vad som har hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Diskriminering

Diskriminering är när en vuxen i förskolan missgynnar ett barn och det har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Trakasserier som utförs av förskolans personal kan också vara diskriminering.

Diskriminering kan även ske genom förskolans regler, lärande, litteratur med mera. Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis barnets kön.

Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas indirekt diskriminering. Detta sker när förskolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar förskolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier är en behandling som kränker ett barns värdighet och som har koppling till någon av de skyddade diskrimineringsgrunderna, det vill säga kön, ålder, funktionshinder, sexuell läggning, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

Vi på Bergmanska Förskolan tar avstånd från alla tendenser till kränkande behandling. Den som uttrycker att den känner sig kränkt skall tas på allvar. Alla människor på enheten, stora som små, har ansvar för att främja en miljö fri från kränkande behandling.

Vad står begreppen för?

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter – tjejer som killar och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, köns överskridande identitet, sexuell läggning och ålder. Diskrimineringslagen kap 3, §14.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Kränkningar kan vara

- ^ fysiska (slag, knuffar)
- ^ verbala (hot, svordomar, öknamn)
- ^ psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- ^ texter och bilder (fotografier och dokumentationer)

Kön

Förskolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering. Förskolan ska också förebygga och förhindra trakasserier som har samband med kön liksom sexuella trakasserier av barn.

Etnisk tillhörighet

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet. Förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

Vad räknas som etnisk tillhörighet?

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet, till exempel om du är född i Sverige kan du ha flera olika etniska tillhörigheter.

Religion och annan trosuppfattning

Religionsfriheten är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen. Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av religion eller annan trosuppfattning.

Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, de anses ha ett naturligt samband med eller vara jämförbara med religion.

Funktionshinder

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av funktionshinder.

Vad räknas som funktionshinder?

Funktionshinder kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt. Som funktionshinder räknas både sådana som syns, som att man använder rullstol, och sådana som inte märks lika lätt, som allergi, ADHD och dyslexi. Funktionshinder kan uppstå till följd av en sjukdom eller något annat tillstånd. De kan också uppstå till följd av en medfödd eller förvärvad skada.

Sexuell läggning

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning.

Med sexuell läggning menas

- ▲ homosexualitet
- ▲ bisexualitet
- ▲ heterosexuellitet.

Könsöverskridande identitet

Förskolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till sina barn. Det inkluderar arbetet mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Homofobi är en ideologi, en uppfattning eller en medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en starkt negativ syn på homosexualitet eller på homo- och bisexuella människor. En homofobisk hållning strider mot principen om alla människors lika värde och allas lika rättigheter.

Ålder

Förskolan ska arbeta för att skapa förutsättningar för barnen att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på ålder.

Kartläggning och nulägesanalys

Innehållet arbetas fram med personal, barn och föräldrar på förskolan.

Bergmanska Förskolans verksamhet och organisation ska utformas så att det främjar goda relationer, trygga lärandemiljöer och likabehandling för alla som vistas hos oss, barn och vuxna. Vi vill att Bergmanska Förskolan ska vara en arbetsplats för barn och vuxna, där alla känner sig trygga och där ingen skall bli utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling.

Genom långsiktigt arbete på såväl individ- som grupp och förskolenivå vill vi skapa en övergripande strategi som integreras naturligt i vårt övriga arbete, så att vi förebygger och motverkar trakasserier och annan kränkande behandling. Genom ett medvetet och omfattande förebyggande arbete vill vi säkerställa att syftet i denna plan uppfylls. Genom en medveten handlingsplan är vi beredda att agera direkt och kraftfullt mot all kränkande behandling.

Alla former av kränkande behandling skall alltid motverkas. Alla skall medverka till att man under lugna förhållanden kan hämta kunskap, ingen skall tillåtas störa lek eller annan verksamhet.

Information till alla föräldrar i samband med inskolning om denna plan, föräldrars ansvar samt vart man kan vända sig om man upplever att det egna barnet är utsatt.

Det förebyggande arbetet är till för att undvika att något barn eller vuxen utsätts för diskriminering eller annan kränkande behandling. På alla möten och utvecklingssamtal skall det finnas tolk om behov finns.

Mål

Alla lokaler samt utemiljö på förskolan skall vara en trygg plats. Alla medarbetare inom enheten arbetar aktivt i enlighet med enhetens plan för likabehandling. Vårt förhållningssätt mot barnen skall präglas av gemensamma kända riktlinjer och arbetssätt. På vår förskola har vi enats om följande värdeord TILLIT – DELAKTIGHET – GLÄDJE. Dessa ord ska följa pedagogen i vardagen och ständigt vara närvarande i samspelet mellan barnen och varandra.

Aktivitet

- ⤴ Planen finns att tillgå på förskolan och skall vara känd av all personal
- ⤴ Genomgång av "Plan mot diskriminering och kränkande behandling" skall alltid göras i samband med introduktion av ny personal
- ⤴ Personal deltar aktivt i barnens vardag och finns där barnen är, både ute och inne
- ⤴ Förskolechef skall vara synlig i verksamheten, för att möta och se hur verksamheten bedrivs.

Tidpunkt

2014

Ansvar

Förskolechef och personal

Kompetenshöjning, personal

Mål

Att öka all personals kompetens gällande när, var, hur kränkningar förekommer samt att bli observant på och öka kompetensen i att förebygga dessa situationer.

Aktivitet

- ⤴ Diskussioner gällande förhållningssätt och värderingar skall ständigt vara i fokus
- ⤴ Läs och ta del av barnkonventionen
- ⤴ Personalen får vid behov kontinuerlig fortbildning och tips om litteratur samt föreläsningar

Tidpunkt

2014

Ansvar

Förskolechef och personal

Allmänna åtgärder

Mål

Den årliga planens framtagande och spridning. Alla lokaler och utemiljön på förskolan skall vara en trygg plats.

Aktivitet

- ⤴ Vid framtagandet skall personal, föräldrar och barn användas som referensgrupp
- ⤴ Vid varje förändring i planen så förankras den omgående i personalgruppen på förskolan
- ⤴ Föräldrar informeras om planen vid inskolning, genom förskolans samrådsgrupp samt på föräldramöten och den ska finnas lättillgänglig för föräldrar
- ⤴ I förskolan har personalen till uppgift att förankra planens innebörd med barnen

Tidpunkt

Planen utvärderas på personalmöte 1 gång/år

Ansvar

Förskolechef och personal.

Barnens delaktighet

Mål

Att barnen skall vara delaktiga i arbetet med planen.

Aktivitet

- ⤴ Samtal och intervjuer regelbundet
- ⤴ Vuxna och barn skall vara goda förebilder

Tidpunkt

2014

Ansvar

Förskolechef och personal

Föräldrars delaktighet

Mål

Att föräldrar skall vara delaktiga i arbetet med planen.

Aktivitet

- ⤴ Genom samverkan med föräldrar i möten och föräldraforum av olika slag arbetar man med dessa frågor
- ⤴ Diskussioner och utvärdering av planen.

Tidpunkt

2014

Ansvar

Förskolechef, föräldrar och personal

Allmänt förebyggande arbete

Alla arbetslag skall arbeta utifrån läroplanens normer och värden samt handlingsplanen genom:

- ⤴ Livskunskaper
- ⤴ Genomgång av barngrupperna 2-3 gånger per läsår så att vi kan möta verksamhetens och barnens specifika behov på ett bra sätt
- ⤴ Att förskola och hem tar klart avstånd från kränkande behandling, får detta en positiv inverkan på barnen
- ⤴ Att alla vuxna skall föregå med gott exempel

Genom långsiktigt arbete på såväl individ- som grupp och förskolenivå vill vi skapa en övergripande strategi som integreras naturligt i vårt övriga arbete, så att vi förebygger och motverkar trakasserier och annan kränkande behandling. Genom ett medvetet och omfattande förebyggande arbete vill vi säkerställa att syftet i denna plan uppfylls. Alla lokaler och utemiljö på förskolan skall vara en trygg plats.

Specifika åtgärder

Förskolans rutiner då kränkningar har skett mellan barn

1. Personal samtalar med barn eller barnen då misstanke om kränkningar förekommer
2. Händelsen dokumenteras med namn på alla inblandade, plats, datum, klockslag och vad som inträffat
3. Avdelningspersonal eller annan berörd personal kontaktar hemmen och informerar om händelsen. Både den som kränkts och den som kränkt kontaktas.
4. Förskolechef och specialpedagog informeras
5. Samtal av berörd personal samt specialpedagog sker med den eller de som utfört kränkningar
6. Åtgärdsplan för hur man går vidare upprättas av berörd personal och specialpedagog.

Vid behov

1. Förskolechef kallar till gemensam träff med föräldrar till den som blivit kränkt och den som har utfört kränkningar samt specialpedagog.
Information skall ges hur förskolan skall arbeta vidare tillsammans med alla berörda
2. Om ytterligare åtgärder krävs ansvarar förskolechef att kontakt tas med socialtjänsten eller polis
3. Återkoppling/information lämnas till personal, föräldrar, inblandade barn och till barngruppen om behov finns
4. Uppföljning av beslutade insatser sker av förskolechef/personal
5. Om kränkningar inte upphör kontaktas socialtjänsten eller polisen för ytterligare åtgärder av förskolechef eller föräldrar.

Förskolans rutiner då kränkningar har skett mellan personal och barn

1. Personal samtalar med barn och personal då misstanke om kränkningar förekommer
2. Händelsen dokumenteras med namn på alla inblandade, plats, datum, klockslag och vad som inträffat
3. Förskolechef informeras
4. Samtal av förskolechef sker med berörd personal
5. Förskolechef kontaktar hemmet och informerar om händelsen
6. Vid behov samtalar specialpedagog med de berörda barnen

Uppföljning och utvärdering av planen

Mål

Att ta reda på hur bra vi lyckas i vår ambition att motverka och åtgärda diskrimineringar och kränkningar i och på vår förskola.

Aktivitet

- ⤴ Regelbundna samtal med barnen om vårt arbete och allas förhållningssätt på enheten
- ⤴ Utvecklingssamtalen tar alltid upp trivsel som en punkt.

Platser, rum och olika situationer som är utsatta

- ⤴ Möten bakom förråd samt vid ingång ute på vår lilla gård.
- ⤴ Förrådet vid stora gården.
- ⤴ Hörnan mot lilla gården på stora gården.
- ⤴
- ⤴ Trappan till ovanvåning vid förflyttningar.
- ⤴ Toaletter och tvätttrum.
- ⤴ Tambur.
- ⤴ Samlingar bla talutrymme, relationen mellan barnen både fysiska och verbala.
- ⤴ Hemvrån på ovanvåning.

Åtgärder

Personalen skall alltid vara observant på dessa platser. Vi skall vara tydliga förebilder för barnen i mötet med materialen och i samtal.

Tidpunkt

Planen utvärderas i augusti/september samt upprättas i oktober/november varje läsår.

Ansvar

Organisationsgrupp och förskolechef